

Nr 155.

Av herr **Hagman**, och herr **Nilsson, Bror**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsstat för egnahemsstyrelsen.

I årets statsverksproposition (nionde huvudtiteln, punkt 128) har framlagts förslag till avlöningsstat för egnahemsstyrelsen, slutande å 232 400 kronor och avsedd att tillämpas från och med budgetåret 1944/45.

I jämförelse med nu gällande avlöningsstat innebär den föreslagna staten, att anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, upptagits med oförändrade belopp av respektive 104 000 kronor och 12 300 kronor samt att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal höjts från 84 000 till 87 500 kronor, varjämte i anslutning härtill anslagsposten till rörligt tillägg höjts från 28 100 till 28 600 kronor.

Av egnahemsstyrelsen i dess framställning om anslag för nästa budgetår uttalade önskemål rörande personalförhållandena på styrelsens byggnadskontor ha icke beaktats i statsverkspropositionen.

Enligt 7 § instruktionen för egnahemsstyrelsen med underlydande lokal-förvaltningar skall hos egnahemsstyrelsen finnas ett byggnadskontor. Å detta skola upprättas eller granskas ritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar i de byggnadsärenden, som handläggas hos styrelsen, ävensom utarbetas normalplaner, typ- och detaljritningar samt byggnadstekniska föreskrifter för byggnadsföretag. Å byggnadskontoret skola vidare handläggas ärenden rörande övervakningen över sådan byggnadsverksamhet, vartill lån eller bidrag beviljats av egnahemsorganen, samt rörande bedrivandet av lämplig upplysningsverksamhet till främjande av byggnadskulturen på landsbygden.

Egnahemsstyrelsens byggnadskontor förestås för närvarande av en extra ordinarie byrådirektör med placering i lönegrad Eo 26. Vidare finnes inrättad en likaledes extra ordinarie byråingenjörsbefattning i lönegrad Eo 21, vartill kommer ett antal lägre icke-ordinarie befattningshavare i olika löneställning.

Av proposition nr 236 till 1939 års lagtima riksdag angående ändrade grunder för egnahemsverksamheten m. m. framgår, att föredragande departementschefen ansåg de befattningar, som inrättades för byggnadsfrågor, tills vidare icke böra uppföras på ordinarie stat, i avvaktan på att

frågan om byggnadssakkunskapens anordnande inom egnahemsverksamheten överhuvud taget erhöle sin lösning.

I sin skrivelse den 30 augusti 1943 angående anslagsberäkningar för egnahemsverksamheten m. m. för budgetåret 1944/45 har egnahemsstyrelsen bland annat erinrat om att styrelsen genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 januari 1942 bemyndigats att tillsammans med lantbruksförbundets byggnadsförening genomföra en organisation för rådgivning m. m. i landsbygdens byggnadsfrågor. För egnahemsorganisationens del hade såsom resultat härav inrättats ritkontor hos egnahemsnämnderna i Värmlands, Kopparbergs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Vidare hade enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 februari 1942 anordningar träffats för utövande genom särskilda kontrollanter av tillsyn över den statsunderstödda byggnadsverksamheten på landsbygden.

Enligt vad egnahemsstyrelsen anfört i sin nyssnämnda skrivelse syntes genom nu berörda och därmed sammanhängande åtgärder frågan om byggnadssakkunskapens anordnande på landsbygden tills vidare kunna anses vara löst. För egnahemsstyrelsens byggnadskontors del innebure denna lösning, att kontoret fått att leda och övervaka arbetet hos de nya ritkontor, som tillskapats hos ovannämnda egnahemsnämnder, samt att även hålla kontakt med lantbruksförbundets byggnadsförenings verksamhet inom andra län. Även byggnadskontrollen stode under kontorets ledning och överinseende. Härtill komme, att kontoret efter hand tilldelats vissa specialuppgifter, såsom upplysnings- och projekteringsverksamhet i samband med statsbidragen till gemensamma tvättinrättningar samt teknisk försöksverksamhet rörande vatten- och avloppsfrågor.

Av det sålunda anförda har egnahemsstyrelsen funnit framgå, att skälen för uppförandet av byrådirektören och byråingenjören på byggnadskontoret på allenast extra ordinarie stat numera bortfallit, samtidigt som deras arbetsuppgifter utökats. Vad särskilt byrådirektören angår har denne, enligt vad styrelsen vidare anfört, en synnerligen både arbetskrävande och ansvarsfull ställning. På grund av det nu anförda har egnahemsstyrelsen funnit uppenbart, att ifrågavarande båda befattningar böra överföras till ordinarie stat från och med budgetåret 1944/45, med placering i lönegraderna A 26 respektive A 21.

Styrelsens framställning i denna del har, såsom redan nämnts, icke vunnit tillmötesgående i statsverkspropositionen.

Synnerligen betydelsefulla uppgifter åvila byrådirektören på egnahemsstyrelsens byggnadskontor. Denne har praktiskt taget självständigt ledningen av egnahemsorganisationens verksamhet i allt som avser byggnadsfrågor. Styrelsens uppgifter på såväl egnahemsbildningens som bostadsförbättringens områden liksom även i vad gäller andelstvättstugor m. m. ställa givetvis stora krav på den, som förestår byggnadskontoret,

så att ifrågavarande byggnadsverksamhet skall kunna ledas i ändamålsenliga banor. Även om den nuvarande organisationen av byggnadsrådgivningen kan komma att göras till föremål för ändring i ett eller annat hänseende, torde det dock nu stå klart, att inom egnahemsverksamhetens centralorgan under alla förhållanden kommer att finnas behov av en föreståndare för byggnadskontoret i lägst lönegrad A 26.

Ett överförande av ifrågavarande byrådirektörsbefattning från extra ordinarie till ordinarie stat skulle medföra en merbelastning på egnahemsstyrelsens avlöningsanslag med sammanlagt omkring 600 kronor. Med denna summa bör jämföras de mångmiljonbelopp, som årligen stå till egnahemsorganisationens förfogande — och sannolikt i ökad omfattning efter krigets slut — och vilkas huvudsakliga användning hänför sig till byggnadskontorets arbetsuppgifter.

Chefen för finansdepartementet har under »För flera huvudtitlar gemensamma frågor» bland annat hänvisat till att uppförandet av nya befattningar i personalförteckningarna i riksstatsförslaget begränsats till det fåtal undantagsfall, där krisförhållandena eller nytillkomna arbetsuppgifter och liknande särskilda omständigheter gjort förstärkning av personalorganisationen oundviklig. Vidare framgår av vad chefen för finansdepartementet under »Inkomster å riksstaten» anför, att lönereglering i undantagsfall föreslagits i statsverkspropositionen, där fråga varit om smärre, särskilt ogynnsamt ställda personalgrupper och där så kunnat ske utan föregripande av prövningen av ännu öppna frågor av större räckvidd. Sådana särskilda omständigheter som nyss antytts tala enligt vår mening bestämt för att byrådirektören på egnahemsstyrelsens byggnadskontor bör erhålla en ställning, som någorlunda svarar mot hans omfattande och ansvarsfulla arbetsuppgifter. Något föregripande av andra lönefrågor av större räckvidd skulle icke ske härigenom.

Under återopande av det här anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att, räknat från och med budgetåret 1944/45,

dels den i lönegrad Eo 26 uppförda byrådirektörsbefattningen hos egnahemsstyrelsen i stället såsom ordinarie befattning hänföres till lönegrad A 26,

dels anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, i anslutning till vad sålunda föreslagits, höjes till 113 900 kronor,

dels anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal minskas till 78 100 kronor, samt

dels anslagsposten till rörligt tillägg höjes till 28 700 kronor.

Stockholm den 20 januari 1944.

Josef Hagman.

B. A. Nilsson.
